

Hållbart flyg med nya flygbränslen

Flygets klimatpåverkan och hur den kan minskas diskuteras flitigt. Inom flyget pågår en intensiv forskning och omställning till nya bränslesnålare motorer, rakare både flygvägar och inflygningar med mindre bränsleåtgång och i övrigt effektivare flygplan. På 40 år har flyget redan blivit 70 procent mer bränsleeffektivt. På bränslesidan finns redan ett grönt alternativ framställt på fityrolja men tillgången är begränsad då tillverkningen ännu så länge bara sker på ett ställe (i Kalifornien i USA). Potentialen att producera biobränsle för flyget är dock stor främst från skogsråvara. Det finns planer för att investera produktionsanläggningar i Sverige. Därmed skapas gröna arbetstillfällen, forskning och teknikutveckling stimuleras, samtidigt som vi tar tillvara råvaror som finns i Sverige.

Det är naivt att tro att ökningen av resandet med flyg skulle kunna vändas till en minskning. Förutom att det vore utvecklingsfientligt så kommer knappast ländernas invånare att acceptera begränsningar i sin rörelsefrihet. Viljan att resa och se sig om i världen ökar med globaliseringen i övrigt. Införandet av flygskatter eller andra repressiva åtgärder blir slag i luften och gynnar inte den klimatomställning till fossilfritt som också behöver ske inom flyget. Flygskatten minskar inte utsläppen inom EU, något som bland annat konjunkturinstitutet påpekat i sin kritik mot regeringens miljöåtgärder. I stället behövs arrangemang som bejaktar omställningen till fossilfria bränslen och till flygets teknikutveckling. Sådana arrangemang finns redan varav ett föreslås i föreliggande motion. För regionen är våra flygplatser Åre-Östersund och Sveg viktiga för besöksnäringen. För att bibehålla flygplatserna behövs ett stabilt och ökande antal resenärer för att flygbolag ska finna det intressant att trafikera dem.

Förebilden finns hos Swedavia som sedan 2016 årligen köper in bioflygbränsle motsvarande bränsleförbrukningen vid medarbetarnas cirka 10 000 årliga tjänsteflygresor. Swedavias vision är att det svenska inrikesflyget ska vara fossilfritt redan 2030, d v s samma mål som Region Jämtland Härjedalen har. Genom att upphandla bioflygbränsle för sina tjänsteresor vill Swedavia visa beslutsfattare, företag och producenter att det finns en marknad för förnybara bränslen inom flyget. Det kan i sin tur bidra till en storskalig produktion, ett konkurrenskraftigt pris och att flygbranschen når målet om ett fossilfritt inrikesflyg 2030.

Flera företag har följt Swedavias exempel genom att gå med i eller bidra med pengar till **Fly Green Fund** som är en ekonomisk förening, utan vinstintresse, som ger företag och privatpersoner möjlighet att reducera sitt klimatavtryck vid flygresor. Målet är att tillsammans kickstarta marknaden för bioflygbränsle i Norden. Grundare är SkyNRG, Karlstad flygplats samt NISA (Nordic Initiative Sustainable Aviation). Av de pengarna som betalas in till

föreningen går 75 % till inköp av bioflygbränsle och 25 % till att ge support till kontinuerlig och storskalig produktion i Sverige.

Arrangemanget innebär att man inbetalar en valfri summa per flygresor till fonden. Företag och organisationer kan även ingå årsavtal med föreningen. På så sätt bidrar man till att nå målet om ett klimatsmartare flyg i Sverige, Norden och världen.

Vi föreslår att regionfullmäktige beslutar att:

1. Regionen där flygresor utgör det effektivaste alternativet för tjänsteresor bejakar omställningen till klimatsmartare flyg genom att bestämma ett belopp per sådan tjänsteresa som ska betalas in till föreningen alternativt träffar årsavtal med Fly Green Fund.
2. Vi föreslår att regionen också uppmanar sina anställda att för sina privata flygresor betala in valfritt belopp till föreningen. Regionen skulle kunna uppmuntra detta genom att inrätta en årlig pristävling där den/de som bidragit mest vinner.

Lennart Ledin, (L)

Mats El Kott (L)